

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem v právní věci **žalobce: N. B.**, nar. „X“, státní příslušnost Mongolsko, t.č. pobytem „X“, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3/936, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne **20.12.2011**, č.j. **OAM-353/ZA-ZA06-ZA06-2011**, e.č. **B001014**,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se ve včasné podané žalobě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20.12.2011, č.j. OAM-353/ZA-ZA06-ZA06-2011, e.č. B001014, kterým bylo rozhodnuto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. d) zák. č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen zákon o azylu).

Žalobce ve své žalobě uvedl, že dle jeho názoru v daném případě nebyly splněny podmínky pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Žalovaný se tedy měl zabývat otázkou splnění podmínek udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Napadené rozhodnutí je postaveno zejména na tom, že žalovaný žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl s odkazem na skutečnost, že Mongolsko považuje za bezpečnou zemi původu. S takovým závěrem žalobce nesouhlasí. Domnívá se, že zhodnocení Mongolska jako bezpečné země původu na základě podkladů, které žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí (Dokument oddělení zahraničních vztahů a informací odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 29.1.2010), odporuje eurokomformnímu pojetí daného pojmu. Žalobce trvá na tom, že bezpečná země původu není jakákoliv, kterou si rozhodující orgán sám určí na

základě jemu dostupných podkladů. Žalovaným použité ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu je nutno vykládat v souladu s ustanovením směrnice Rady 2005/85/ES o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (dále jen „směrnice“), tedy v souladu s úpravou unijní. Dle znění čl. 23 odst. 4 písm. c) této směrnice je žádost o azyl možno považovat za nedůvodnou, pokud žadatel pochází z bezpečné země původu, tzn. z takové, která je určena v souladu se zněním čl. 29 a 30 téže směrnice. Ze znění čl. 29 a 30 směrnice dle žalobce vyplývá, že seznam takových zemí mohou vytvořit k tomu zmocněné orgány EU, popřípadě je možno připustit jejich vnitrostátní určení. Žalobce se domnívá, že s respektem k výkladu směrnice by v České republice takové určení muselo být zakotveno nějakým právně formálním způsobem a zejména pak veřejně dostupné, např. v podobě vládního usnesení, zákonné úpravy apod. Pokud by totiž rozhodující správní orgán na národní úrovni bezpečnou zemi původu určoval ad hoc, nemohla by být naplněna podstata směrnice, kterou je harmonizace postupů členských států.

Dále žalobce namítl, že jím uváděné skutečnosti měly být zhodnoceny i v intencích ustanovení § 14a zákona o azylu.

Dále namítl, že pouze tehdy, kdy je dostatečně zřejmé, že žadatelova žádost o azyl si nezasluhuje posouzení pohledem ustanovení § 12, 13 a 14 případně § 14a zákona o azylu, neboť spadá svou povahou pod některou ze situací vyjmenovaných v § 16 odst. 1 zákona o azylu, je namístě využít procesní odchylku a žádost o azyl meritorně neposuzovat. Jednou ze situací, jež umožňuje upustit od posouzení žádosti o azyl pohledem § 12 zákona o azylu, je tedy dle žalobce situace, kdy žadatel neuvádí žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven azylově relevantnímu pronásledování. Ovšem vzhledem k tomu, že se jedná o výjimku z běžného postupu, navíc o výjimku, jejíž použití je pro žadatele o azyl procesně nepříznivé, je potřeba ji používat restriktivním způsobem, tedy pouze v situacích, kdy její znění zjevně a na první pohled naplněno. Žalobce je přesvědčen, že v jeho případě tomu tak nebylo.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

Ve svém vyjádření žalovaný zrekapituloval průběh předchozího řízení o žalobcově žádosti o azyl a rovněž průběh předmětného řízení o opakované žádosti žalobce o azyl. Zdůraznil, že žalovaný se seznámil se situací v zemi státní příslušnosti žalobce. Dokument oddělení zahraničních vztahů a informací odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 29.1.2010 hodnotí Mongolsko jako bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Z této zprávy mimo jiné vyplývá, že i přes přetrvávající nedostatky Mongolsko splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu a může být zařazeno na seznam bezpečných zemí původu. Mongolsko ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách.

O věci soud rozhodoval na základě zmocnění § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) bez jednání, neboť žalovaný ani žalobce nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a proto se má za to, že souhlas s projednáním věci bez nařízení jednání udělili, když o uvedeném následku byli ve výzvě výslovně poučeni.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Podstatná námitka žalobce se vztahuje ke skutečnosti, že postup žalovaného při určení Mongolska jako bezpečné země původu není v souladu s úpravou obsaženou ve směrnici.

V ustanovení čl. 29 odst. 1 směrnice je uvedeno, že Rada může kvalifikovanou většinou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem přijmout společný seznam třetích zemí, které členské státy považují za bezpečné země původu. V ustanovení čl. 30 odst. 1 směrnice je uvedeno, že aniž je dotčen článek 29, mohou členské státy za účelem posuzování žádosti o azyl zachovat nebo přijmout právní předpisy, které v souladu s přílohou II umožňují určit za bezpečné země původu i jiné třetí země než ty, které jsou uvedeny na společném seznamu. To může zahrnovat i určení části země za bezpečnou, jsou-li ve vztahu k této části splněny podmínky uvedené v příloze II. V čl. 30 odst. 2 směrnice je uvedeno, že odchýlně od odstavce 1 mohou členské státy za účelem posuzování žádosti o azyl zachovat právní předpisy platné k 1.12.2005, které umožňují určit za bezpečné země původu i jiné třetí země než ty, které jsou uvedeny na společném minimálním seznamu, jsou-li přesvědčeny, že osoby v dotyčné třetí zemi nejsou obecně vystaveny pronásledování, ani mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestu. V ustanovení čl. 30 odst. 4 směrnice je uvedeno, že při hodnocení, zda je země bezpečnou zemí původu podle odst. 2, zohlední členské státy právní situaci, uplatňování práva a obecnou politickou situaci v dotyčné třetí zemi.

V daném případě žalovaný na posouzení žalobcovi žádosti o azyl aplikoval zákon o azylu, který nabyl účinnosti dne 1.1.2000. Již od samého počátku své účinnosti zákon o azylu obsahoval ustanovení upravující rozhodování příslušných správních orgánů při posuzování skutečnosti, zda žadatel o mezinárodní ochranu pochází ze země, kterou je možno považovat za bezpečnou zemi původu. V daném případě je tedy naplněn článek 30 odst. 2 směrnice. Dle § 2 odst. 1 zákona o azylu se bezpečnou zemí původu rozumí stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, v němž státní moc dodržuje lidská práva a je způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů, který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. V tomto smyslu platná právní úprava zcela vyhovuje ustanovení čl. 30 odst. 2 směrnice, kde je uvedeno, že podle předpisů platných k 1.12.2005 mohou členské státy i nadále postupovat při určení bezpečné země původu, pokud jsou přesvědčeny, že v zemi původu nejsou osoby obecně vystaveny pronásledování ani mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestu. Rovněž je v uvedené definici bezpečné země zahrnuto hledisko obsažené v čl. 30 odst. 4 směrnice, kde je uvedeno, že při hodnocení bezpečné země původu se zohlední právní situace, uplatňování práva a obecná politická situace v dotyčné třetí zemi.

Dle názoru soudu tedy platná právní úprava, kdy příslušný správní orgán v daném konkrétním řízení zjišťuje na základě relevantních podkladů ad hoc skutečnost, zda země původu žadatele je možno považovat za bezpečnou zemi původu není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Pro aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu není nutná existence žádného veřejně publikovaného seznamu zemí považovaných za bezpečné země původu.

V tomto směru tedy vyhodnotil soud žalobcovu námitku jako zcela nedůvodnou.

K námitce žalobce, že se žalovaný v rozporu se zákonem nezabýval jeho žádostí v intencích ustanovení § 14a zákona o azylu, uvádí soud, že tato námitka je zcela nedůvodná, neboť z obsahu napadeného rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že na straně 4 předmětného rozhodnutí se správní orgán zabýval otázkou možnosti udělení žalobci doplňkové ochrany postupem dle § 14a zákona o azylu. Správní orgán se tedy s touto otázkou dle soudu vypořádal a dospěl k závěru, žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k tomuto ustanovení zákona o azylu je rovněž zjevně nedůvodná.

S ohledem na obsah samotného napadeného rozhodnutí dospěl soud k závěru, že námitka, že se správní orgán nezabýval žalobcovou žádostí v intencích ustanovení § 14a zákona o azylu je zcela nedůvodná.

K námitce žalobce, že v jeho případě nebylo zjevné na první pohled, že je možno postupovat podle § 16 zákona o azylu a mělo být tedy přistoupeno k přezkoumání jeho žádosti o azyl dle ustanovení § 12 zákona o azylu, uvádí soud následující.

Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 17.2.2011, č.j. 2 Azs 50/2010-49, uvedl, že „*mezinárodní ochranu v tzv. zkráceném řízení v případě, kdy žadatel přichází ze země splňující výše popsaná kritéria podle § 2 odst. 1 zákona o azylu, u níž lze předpokládat, že lidem tam žijícím nehrozí žádná nebezpečí, která by byla relevantní z hlediska mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS, uvedl: „Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země [srov. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu: „Žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel ... d) přichází ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi nebo bezpečnou zemi původu, nebude-li prokázáno, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze“]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení.“ S prohlášením státu, z něhož žadatel přichází, za bezpečnou zemi původu, je tedy spojena vyvratitelná právní domněnka neexistence důvodů pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Přitom je třeba zdůraznit, že takový závěr není věcí libovůle ministerstva, které o žádosti rozhoduje, ale musí být podepřen věrohodnými informacemi o tom, jaká je v daném státě situace v oblasti lidských práv. Disponuje-li ministerstvo takovými poznatky, z nichž lze dovodit, že jsou v daném případě naplněny podmínky podle § 2 odst. 1 zákona o azylu, může být výše uvedená vyvratitelná právní domněnka zpochybněna či vyvrácena pouze tím, že žadatel uvede konkrétní skutečnosti svědčící o tom, že v jeho případě danou zemi za bezpečnou považovat nelze.“*

V daném konkrétním případě vycházel žalovaný z informace oddělení zahraničních vztahů a informací odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne

29.1.2010 nazvané „Hodnocení Mongolska jako bezpečné země původu“, s níž se žalobce mohlo v průběhu řízení seznámit. Dle názoru soudu tato informace obsahuje dostatečně relevantní údaje k tomu, aby Mongolsko mohlo být v obecné rovině považováno za bezpečnou zemi původu. V daném případě tedy bylo pouze na žalobci, aby v rámci řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu uvedl skutečnosti, které by tuto vyvratitelnou námitku mohly v jeho konkrétním případě vyloučit. Žalobce však v rámci celého řízení o žádosti o mezinárodní ochranu neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že mu hrozí v zemi původu větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Naopak žalobce i přes cílené dotazy správního orgánu v rámci azylového pohovoru neuvedl žádné azylově relevantní důvody pro opuštění země původu.

Dle názoru soudu v daném konkrétním případě byly tedy zcela zřejmě v žalobcově případě naplněny podmínky pro aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu a správní orgán nepochybil, pokud aplikoval toto ustanovení a nepřistoupil k posuzování žalobcovi žádosti postupem dle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Proto soud i tuto námitku žalobce vyhodnotil jako zcela nedůvodnou.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Současně podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaným žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu soudního spisu vůbec nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 7. května 2012

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová